

Stinas

artiklar 44

INNEHÅLL

- 3 Tips från coachen
- 4 Utvecklingen går framåt
- 5 Barn blir allt sämre på språk och grammatik
- 6-7 Misstanke, förhör och gripande
- 8 Prästens roll som krishanterare
- 9 Anpassningar som kan passa alla
- 10-11 Stockholms tunnelbana 75 år
- 12-14 Stetoskop och barnabördshus
- 15-18 Räddningstjänsten
- 19-32 Sveriges Radio 100 år
- 33-34 Lära för kunskapen – inte för resultaten
- 35 Livstids fängelse

En googling leder numera ofta till ett bra svar genererat av AI. Därav kommer det från och med nu ofta inte finnas källor till artiklarna.

Tips från coachen

Får du inte bort permanent penna från whiteboarden med vanliga tricket handsprit?

Testa aceton (nagellacksborttagningsmedel).

Det fick åtminstone färgen att lossna och gummit att luckras upp på min hårborste.

Utvecklingen går framåt

men fler och fler plagg tål
inte torktumling

Tittar man på tvättråden på 10 plagg
idag så står det icke torktumling på
kanske 7.

De nyaste.

I många fall endast en ”hängslen och
livrem”-åtgärd.

För att vara helt säkra på att inget
plagg förstörs och tillverkaren blir
ersättningsskyldig.

Torktumlar man kläderna blir de
torra fortare och mjuka, plus att man
inte behöver ha torkställningar fram-
me överallt hela tiden.

Plus att kläderna blir mjuka.

Barn blir allt sämre på språk och grammatik

En undersökning från Tyskland visar att andelen ungdomar med språkproblem har ökat från 4,8% till 8,6% på 15 år.

Även i Sverige märks en sjunkande trend i antalet elever i årskurs 6 som får godkänt i svenska, enligt statistik från Skolverket.

Femåringar som använder mycket digitala medier på engelska får sämre språkförmåga på svenska.

Det visar ny forskning från Linköpings universitet. Därför borde debatten handla mer om innehållets kvalitet och språk än om skärmtid, menar forskarna.

Egen analys

Vad som inte framgår är om det endast gäller barn födda i Sverige med svenska som modersmål, eller även innefattar utlandsfödda och/eller barn med annat modersmål/flerspråkiga.

Som då alltså ska hantera fler språk och/eller lära sig svenska senare i livet.

Vad gäller kunskaperna i språk och grammatik generellt har jag en känsla av att det blir allt mindre viktigt i samhället.

Det spelar ofta inte så stor roll hur man stavar/pratar eller hur det är stavat ens i offentlig text.

Att bara skylla på sociala medier vore dumt, för problemet började dyka upp redan när "man" började skriva sms – som från början bara fick innehålla ett fåtal tecken. Alltså för 30 år sedan eller så.

Att skriva "OK lr?" i sms till kompisarna och "Går det bra?" till chefen är inte alltid så självklart.

KÄLLA: svd.se, liu.se

Misstanke, husrannsakan, förhör och gripande

Misstankegrader

Misstankegrader är juridiska nivåer som bestämmer vilka tvångsmedel polis och åklagare får använda mot en person vid brottsmisstanke:

I Sverige finns fyra primära misstankegrader

1. Kan misstänkas:

Den lägsta misstankegraden, som innebär att det finns svaga, men faktiska, misstankar om att personen begått ett brott. Polisen kan då t. ex. hålla kvar personen för förhör i upp till 12 timmar.

2. Skäligen misstänkt:

En högre grad av misstanke där det finns konkreta omständigheter som med viss styrka pekar mot att personen begått brottet. Vid denna nivå får polisen använda mer tvångsmedel, som t. ex. en husrannsakan.

3. På sannolika skäl misstänkt:

En ännu starkare misstanke, där åklagaren gör en objektiv bedömning och ser att det finns betydligt mer bevisning än vid skäligen misstanke. Denna grad krävs ofta för att en person ska häktas.

4. Tillräckliga skäl för åtal:

Den högsta misstankegraden, som innebär att åklagaren bedömer att bevisningen är tillräcklig för att en fällande dom ska kunna ske i domstol.

Varför är de viktiga?

Misstankegraderna avgör polisen och åklagarens rätt att använda olika tvångsmedel, t. ex. frihetsberövande och husrannsakan. Ju starkare misstankegraden är, desto mer ingripande åtgärder får de vidta.

Husrannsakan ("husing")

Betyder inte, som ordet antyder, att det behöver vara hemma hos personen. Man kan göra husrannsakan i en bil vid misstanke om t. ex. drog-rattfylla – eller annat fordon/utrymme också.

Typer av förhör vid brottsmisstanke

"Kallelse" med tid och plats för förhöret.

"Häfo" är en förkortning för hämtning till förhör, där polisen kan hämta en person som ska förhöras i ett brottsutredning. Detta sker främst om personen inte kommer till ett polisförhör efter en kallelse, eller om det finns en risk att personen kan undanröja bevis eller påverka vittnen om den fick en förvarning om förhöret.

"Medtag till förhör" innebär att du måste följa med polisen till ett förhör om du är kallad till det och inte har en giltig ursäkt, eller om du befinner dig vid en brottsplats och vägrar följa med. Om du är ett brottsoffer har du rätt att ta med dig en stödperson som kan ge dig medmänskligt stöd,

men som inte får säga något under förhöret. Om du är misstänkt för brott har du rätt till en advokat.

Tolk

Talar du ingen eller lite svenska har du rätt till tolk. Sådana tolkar har tystnadsplikt och bl. a. Härnösands folkhögskola har kontakttolkutbildning, i det här fallet ska tolken ha gått en kurs i juridisk tolkning. Tolken kan komma till platsen eller finnas med på telefon.

Envarsgripande

Ett envarsgripande är rätten för vilken person som helst (envar) att gripa någon som har begått ett brott som kan leda till fängelse, om brottet begås på bar gärning eller personen är på flyende fot, eller om personen är efterlyst. Den gripne måste sedan skyndsamt överlämnas till polisen.

Ett korrekt utfört envarsgripande är inte brottsligt, men ett felaktigt gripande kan leda till ansvar för t. ex. olaga frihetsberövande.

När det är tillåtet

Du har rätt att gripa en person om samtliga följande villkor är uppfyllda:

Brottet har fängelse i straffskalan:
Brottet som har begåtts måste vara sådant att det kan leda till ett fängelsestraff, även om det mest troliga straffet är böter.

På bar gärning eller på flyende fot:
Personen påträffas under själva brottet eller när personen omedelbart flyr från platsen.

Efterlyst: Du får även gripa en person som är efterlyst för brott.

Vad du ska göra efter ett envarsgripande

Överlämna skyndsamt till polisen:
Den gripne ska omedelbart överlämnas till närmaste polis.

Använd försvarligt våld: Du får endast använda så mycket våld som är nödvändigt och försvarligt för att genomföra gripandet och förhindra att personen flyr.

Viktiga punkter

Risk för felaktigt gripande: Om du griper någon på fel grunder, riskerar du att själv begå brottet olaga frihetsberövande.

Polisens roll: Polisen måste snabbt ta ställning till om gripandet ska övertas eller om den gripne ska frigges.

Var försiktig: Var alltid försiktig och bedöm situationen noggrant innan du agerar.

KÄLLA: svt.se

Prästens roll som krishanterare

Idén till den här artikeln kom när jag såg en australiensisk nyhetsdokumentär på Youtube. Man visade hur en fängelsepräst kunde stötta en intagen (här utelämnar jag medvetet all information om brottet och strafflängden).

KÄLLA: Youtube

Australien är, till skillnad från USA, generellt inte sett som ett religiöst land.

I det mycket profana (ickereligiösa) Sverige kan prästen som krishanterare kännas ännu mer främmande.

Men det handlar inte om att tvinga på folk religion.

Det kan handla om att ge själavård*, stöd och praktisk hjälp till människor i svåra situationer, såsom vid katastrofer, dödsfall eller olyckor.

Detta inkluderar att erbjuda samtal och vägledning för att hantera stress och ångest, samt i vissa fall att ha en roll inom totalförsvaret för att stödja soldater och civilbefolkning i kristider.

*Själavård är kyrkans omsorg om en människas inre hälsa, som innefattar den andliga, existentiella och psykiska sidan av livet. Det handlar om samtal och stöd i livsfrågor som mening, döden och tro, samt vid kriser, sorg eller ensamhet.

Själavård ges av utbildade personer, oftast präster, diakoner eller pastorer, och sker under strikt tystnadsplikt.

Anpassningar som kan passa alla

När jag skulle börja högstadiet bytte min skola från det gamla systemet med att alla elever och lärare på högstadiet bytte klassrum hela tiden, till ett hemvistområde med ett arbetslag för varje årskurs och att man bara gick iväg till de lektioner som krävde det - som slöjd, musik, bild, biologi.

Nödvändigt för mig, bra för alla andra också.

Det här var 1997 och vad jag vet jobbar man fortfarande så på den skolan.

Stockholms tunnelbana 75 år

KÄLLA: sparvagsmuseet.se

Den 1 oktober 2025 har Stockholms tunnelbana tagit människor från ena sidan stan till den andra i hela 75 år.

Datum	Sträcka	Linje
1/10 1950	Slussen-Hökarängen	Gröna
9/9 1951	Gullmarsplan-Stureby	Gröna
26/10 1952	Kungsgatan (nu Hötorget)-Vällingby	Gröna
22/11 1954	Stureby-Högdalen	Gröna
1/11 1956	Vällingby-Hässelby gård	Gröna
24/11 1957	Hötorget-Slussen	Gröna
17/4 1958	Skärmarbrink-Hammarbyhöjden	Gröna
18/11 1958	Hässelby gård-Hässelby strand	Gröna
	Hökarängen-Farsta	Gröna
	Hammarbyhöjden-Bagarmossen	Gröna
14/11 1959	Högdalen-Rågsved	Gröna
1/12 1960	Rågsved-Hagsätra	Gröna
5/4 1964	T-Centralen-Fruängen	Röda
	Liljeholmen-Örnsberg	Röda
16/5 1965	Örnsberg-Sätra	Röda
	T-Centralen-Östermalmstorg	Röda
1/3 1967	Sätra-Skärholmen	Röda
2/9 1967	Östermalmstorg-Ropsten	Röda
2/12 1967	Skärholmen-Vårberg	Röda
29/8 1971	Farsta-Farsta strand	Gröna
1/10 1972	Vårberg-Fittja	Röda
30/9 1973	Östermalmstorg-Tekniska högskolan	Röda
12/1 1975	Tekniska högskolan-Universitetet	Röda
	Fittja-Norsborg	Röda
31/8 1975	T-Centralen-Hjulsta (via Hallonbergen-Rinkeby)	Blåa
5/6 1977	Hallonbergen-Akalla	Blåa
30/10 1977	T-Centralen-Kungsträdgården	Blåa
29/1 1978	Universitetet-Mörby centrum	Röda
19/8 1985	Västra skogen-Rinkeby (via Sundbybergs C)	Blåa
15/8 1994	Bagarmossen-Skarpnäck	Gröna

Sedan 1994 har inga helt nya tunnelbanelinjer byggts, men den gröna linjen förlängs nu norrut med nya stationer i Hagastaden, Södra Hagalund och Arenastaden, med trafikstart planerad till 2028. Denna utbyggnad är en del av ett större projekt för att utöka tunnelbanesystemet med totalt 18 nya stationer och 3 mil nya spår.

Förlängning av Gröna linjen

Sträcka: Den gröna linjen förlängs från Odenplan till Arenastaden.

Nya stationer: Tre nya stationer tillkommer på sträckan: Hagastaden, Södra Hagalund och Arenastaden.

Syfte: Utbyggnaden är tänkt att möjliggöra nya bostäder, öka kapaciteten i kollektivtrafiken och binda samman regionen.

Trafikstart: Förväntas ske 2028.

Stetoskop

Stetoskopet uppfanns av den franske läkaren René Laennec 1816 när han kände sig obekväm med att sätta sitt öra direkt mot en kvinnlig patients bröstkorg. Han skapade då en enkel trätt av hoprullat papper, det ledde till den första versionen av stetoskopet – ett trärör.

FOTO: Battleofalma

Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International

Sedan dess har det utvecklats till den binaurala (tvåöriga) formen som är vanlig idag, med stora förbättringar inom akustik och design av bl. a. Arthur Leared, George Phillip Cammann och David Littmann.

FOTO: Medisave UK/Flickr

Navngivelse 2.0 Generisk CC BY 2.0 Deed

René Laennec

René-Théophile-Hyacinthe Laennec, född 17 februari 1781, död 13 augusti 1826, var en fransk läkare.

Laennec blev 1804 medicine doktor i Paris och utmärkte sig snart för sina grundliga forskningar inom den patologiska (läran om sjukdomar, hur de uppstår och vilka förändringar de orsakar i kroppen, på organ-, vävnads-, cell- och molekylnivå) anatomin och diagnostiken.

Han anställdes 1816 som läkare vid Hôpital Necker i Paris och vidare-utvecklade där sin auskultationsmetod (för att kunna lyssna på ljud i kroppen för att bedöma organens funktion) som han använde för att undersöka sjukliga företeelser i lungorna och hjärtat. Laennec hade redan demonstrerat denna metod för ett medicinskt sällskap 1815. 1819 utgav han en bok i detta ämne.

Laennec blev 1822 professor vid Collège de France och 1823 i invärtes medicin vid medicinska fakulteten.

Fosterstetoskop

Ett vanligt stetoskop används inte på samma sätt som ett fosterstetoskop.

GJORT AV: Sprinno

Creative Commons CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication.

Ett vanligt stetoskop är avsett för att lyssna på patienters lungor, hjärta och tarmar.

Ett fosterstetoskop, pinardstetoskop, är designat för att lyssna direkt på barnets hjärtljud och för att fastställa barnets position i livmodern.

Det uppfanns 1895 och kallas ibland för "Pinardhorn". Det används än idag över hela världen, främst av barnmorskor.

Adolphe Pinard

GJORT AV: A VIE SAINE

Creative Commons CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication

Adolphe Pinard (4 februari 1844–1 mars 1934) var en fransk förlossningsläkare född i Méry-sur-Seine.

Han arbetade i Paris, som assistent till Étienne Stéphane Tarnier (1828–1897) och professor i obstetrik, samt parlamentsledamot för Paris-regionen.

Pinard var en pionjär inom modern perinatal vård ("Perinatal" är en medicinsk term som beskriver tidsperioden kring födseln – från graviditetens senare delar till den första tiden

efter födseln) och undervisning i spädbarnsvård till blivande mödrar inom fransk obstetrik (graviditet, förlossning och efter förlossningen). Han gjorde ett antal bidrag i sitt arbete som rörde prenatal (foster-) och mödrahälsa och var en förespråkare för att ge social vård till gravida kvinnor från utsatta miljöer.

Han etablerade metoder för att känna bukens graviditets-/förlossningssystem och hans namn är förknippat med "Pinards manöver", en teknik som används vid sätesbjud-ning (när barnet föds med rumpan/fötterna först).

Död och arv

Pinard dog den 1 mars 1934 i Méry-sur-Seine.

Idag är Maternité Adolphe-Pinard i Nancy och Boulevard Adolphe Pinard i Paris uppkallade efter honom.

Denna boulevard utgör en gräns mellan Paris och staden Malakoff.

Han utsågs därefter till storofficer av Hederslegionen för sitt arbete inom obstetrik.

Barnbördshus

Barnbördshus (BB) är en äldre benämning på de första kvinnoklinikerna i Sverige.

I Sverige var de första barnbördshusen Pro Patria i Stockholm, grundat 1774 på initiativ av doktor Christian Ramström. Det lades ner 1951.

Förkortningen BB har i folkmun levt kvar.

Räddningstjänsten

Räddningstjänstens historia sträcker sig från medeltidens organiserade grupper för att släcka bränder, till dagens professionella yrkeskårer och ett modernt samlingsbegrepp för skydd mot olyckor. Stockholms brandkår bildades 1625, men det var först under 1800-talet som yrkesbrandkårer etablerades i Sverige. Under åren har tekniken utvecklats från handdrivna sprutor till ångdrivna och nu motoriserade fordon och dagens räddningstjänst styrs av kommunerna och har ett bredare ansvar för att skydda människor, egendom och miljö.

Från medeltid till professionella kårer

Medeltiden

De tidigaste formerna av räddningstjänst bestod av lokala grupper av invånare som organiserade sig för att bekämpa bränder, särskilt efter stora stadsbränder som den i Härnösand 1721.

1700-talet

I städerna började man anställa professionella brandmän och utveckla systematiska brandförsvär.

1800-talet

Yrkesbrandkårer började etableras, med Sveriges första, Sveriges första yrkesbrandkår, som startade i Göteborg 1872.

Teknisk utveckling

Utrustning

Tidiga brandsprutor kunde vara handdrivna bärbara sprutor som kunde bäras av flera personer eller kräva häst. Ångdrivna sprutor kom sedan och under sent 1800-tal infördes även brandtelegrafien för snabbare larmning.

Fordon

De gamla hästdragna vagnarna ersattes av ångdrivna och elektriska modeller och så småningom blev de motoriserade brandbilarna standard.

Räddningstjänstens utveckling i Sverige

Städer och kommuner

Ansvar för räddningstjänsten övergick gradvis från städernas brandkårer till kommunerna.

Civildförsvaret

Fram till 1944 var räddningstjänst ett separat begrepp, men slogs då samman med begreppet befolkningsskydd och blev en del av civilförsvaret.

Lag om skydd mot olyckor

Den lag som idag styr svensk räddningstjänst definierar det som ett samlingsbegrepp för de insatser som staten eller kommunen ska svara för vid olyckor för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljö.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen ansvarar för räddningstjänsten för dig som bor eller vistas i kommunerna Sollefteå, Kramfors eller Härnösand. Vårt uppdrag är att bidra till trygghet och säkerhet för dig som kommuninvånare eller besökare.

Förbundet ska svara för den gemensamma verksamheten inom området skydd mot olyckor åt medlemskommunerna, i enlighet med vad som åligger var och en. Förbundet ska möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

Förbundet leds av en förbundsdirektion och medlemskommunerna har i en förbundsordning reglerat uppdraget samt hur verksamheten ska styras.

Förbundsdirektionen är räddningsnämnd för medlemskommunerna.

Huvuddelen av verksamheten planeras och genomförs på de tre centralorterna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet servar cirka 63 000 invånare inom ett geografiskt område på drygt 8 000 km².

Härnösand

På stationen i Härnösand arbetar både hel- och deltidspersonal. Här finns det ett övningsfält där det genomförs varma rökövningar i containrar.

Stationskod: 213-3000

Adress: Parkgatan 1, 871 52 Härnösand (nära ICA och COOP), innan dess precis nedanför Stenhammar

Personal: I dagsläget totalt 32 man.

1 styrkeledare

4 brandmän dagtid, 3 nattetid.

1 deltidsbrandman dagtid (alltså totalt 5 man). Deltidsbrandmän har 5 minuter på sig att rycka ut. På station har styrkan 90 sekunder.

2 deltidsbrandmän nattetid och helger (alltså totalt 5 nattetid).

Stationen i Härnösand har inte så mycket IVPA (i väntan på ambulans, första insats med kontroller och lättare sjukvård) som före pandemin.

Resurser: Släckbil, tankbil, höjdfordon, båt, tunnelfläkt.

Ett av Härnösands fordon har nummer 213-5030

Det numret står för:

2 Myndighet Räddningstjänsten,
13 län = Västernorrland, 50 = Område
Härnösand 30 = Enhetsnummer

Öppet Hus

Demonstration av takklippning, som räddningstjänsten gör med ett gigantiskt elektriskt klippverktyg vid olyckor för att kunna göra en s. k. "säker urtagning" med scoopboard för att inte förvärra skador på rygg och nacke..

FOTO: Koltrasten 5 gruppboende

FOTO: Martin Feldt

Räddningstjänstens officiella maskot Flammy ordnade godisregn från korgen som brandmännen i normala fall använder till att åka upp och rädda människor.

Sveriges Radio 100 år

Historia – år för år

1925

På nyårsdagen den 1 januari 1925 klockan 10.55 påannonserar Sven Jerring Högmässan. Programmet är det allra första som sänds ut i etern från det nybildade AB Radiotjänst. Då hade Radiotjänst endast 7 anställda och sände bara i en kanal, ett par timmar varje kväll.

Barnens brevlåda började sändas den 11 september under premiärfåret och kom att bli väldigt omtyckt och långlivat. Programmet pågick ända till 1972 och hade då sänts hela 1785 gånger. Programledare under hela eran var Sven Jerring, som för hela svenska folket blev känd som Farbror Sven.

Radiokören etableras och har sin allra första konsert i maj 1925. Ambitionsnivån är hög redan från starten med ett uttalat mål att framföra nyskriven musik. Snart hundra år senare är Radiokören en av världens mest kända körer med en unik vokal kvalitet och ett djup i repertoaren som mäter sig med de bästa körerna i världen.

Vasaloppet sändes för första gången (8 mars) och så även Finnkampen (6 september)

1925 sändes också de första radioteaterpjäserna, skrivna både av etablerade författare och av lyssnare som skickat in till Svenska Dagbladets tävling för pjäser skrivna direkt för radio.

1926

På vardagar sänder Radiotjänst en halvtimme mitt på dagen och sedan en halvtimme klockan 18.

På söndagarna sänds högmässan.

1928

Skolradion startar. Genom den fick lärarna tillgång till spännande och lärorika program som eleverna kunde lyssna på tillsammans i klassrummet. När allt började 1928 var det Skolöverstyrelsen som stod för sändningarna innan Radiotjänst tog över tre år senare. Programmen kunde handla om allt från sexualundervisning (om än något stelare än idag), till porträtt av kulturpersonligheter som Selma Lagerlöf. Forskningsresanden Sten Bergmans föredrag om resor till fjärran länder var populära. På 60-talet slogs skolradion samman med skol-tv och 1978 bildades Utbildningsradion.

Grammofontimmen, där nya skivor spelas, har premiär.

1929

Den första kvinnliga hallåan, Margareta de Geer, hörs i etern.

Morgongymnastiken leds av officeren och idrottsmannen Bertil Ugglå.

1930

Radions morgonandakter börjar. Programmet sänds än idag 05:45 varje morgon och tar upp existentiella frågeställningar och andliga upplevelser.

1931

Radion har haft avdelningar för musik och teater och nu bildas även en föredragsavdelning. Föredragen har rubriker som "Den svenska bonden" och "Den moderna världsbilden".

Den litterära kvartetten som kallade "De fem unga" – Erik Asklund, Josef Kjellgren, Artur Lundkvist, Harry Martinson och Gustav Sandgren – läser dikter i radion.

Antalet nyhetssändningar fördubblas från en till två. Båda sänds på kvällen. Varje dag sänds 3 väderleksrapporter.

1932

Den första partipolitiska debatten inför ett val sänds i radio.

1933

Radiotjänst utökar sändningarna till drygt 8 timmar om dagen.

1934

Programtidningen Röster i Radio startar som veckotidning.

Radioteatern ger två föreställningar per vecka. Från Operan sänder man en föreställning per månad.

1935

Radionämnden ersätter programrådet och får i uppgift att efterhandsgranska programmen.

1936

Radion får en fast underhållnings- och dansorkester under ledning av Sune Waldimir.

1937

Dagens Eko startar. Tidningarnas Telegrambyrå (TT) svarar för nyhetstelegrammen och Dagens Eko blir ett fördjupande och kommenterande nyhetsprogram.

Klockspel med Dagens dikt klockan 12 börjar sändas.

Tolvslaget och Dagens dikt är de äldsta programmen som fortfarande sänds (2024)

1938

Fram till 1938 hade bara män läst nyheter. Första gången en kvinna, Astrid Kindstrand, läste nyheterna blev det folkstorm. Radiotjänsts växel blev nedringd av upprörda människor, både kvinnor och män, som inte tyckte att det passade sig att en kvinna skulle läsa nyheter om "krig och hemsgheter".

Sändningar på kortvåg till svenskar i utlandet startar.

Krigsåren

När tyska trupper invaderade Polen i september 1939 meddelades nyheten först i radio. Under Andra världskriget hade Radiotjänst en viktig roll i rapportering och krigsberedskap, och det var via radio som nyheter och information kunde förmedlas allra snabbast. Än idag har Sveriges

Radios lokala kanaler ett särskilt beredskapsuppdrag som ska förmedla information från myndigheter under samhällsstörningar och kriser. När finska vinterkriget bryter ut i slutet av 1939 ökas de svenska nyheterna till utlandet. Nyhetssändningar på tyska, engelska och franska införs. Under krigsåren sänder Sverige speciella program för utlandet ungefär 18 timmar varje vecka.

1939

Historien om Radiohjälpen började 1939. Kriget hade brutit ut och Sverige låg i beredskap. När de unga männen blev inkallade stod hemmafruarna med småbarn och skral ekonomi i en värld som bokstavligen brann. Kring jul startade Sveriges Radio insamlingen "Uppbåd" - då något helt nytt och oprövat. Reaktionen blev omedelbar och inom tre veckor hade nästan 90 miljoner samlats in till de kämpande hushållen. Genom åren har mängder av insamlingar gjorts. Några exempel är när Holland drabbades av kraftiga översvämningar 1953, invasionen av Ungern 1956, och 1969 bad man om pengar för neurosedynbarnen och kriget i Vietnam.

1940

Helgmålsringning införs där en präst berättar om helgens tema i kyrkan.

1942

UKV, ultrakortvåg, används första gången för radiosändningar.

1945

Radiotjänst bryter för en tid, på eget bevåg, TT:s nyhetsmonopol och rapporterar under krigsslutet dagligen om händelserna inför den tyska kapitulationen. Efter kriget kommer nya typer av program, nyheter och underhållning. Bland annat byggs skolradion ut. På den här tiden är radion fortfarande det viktigaste mediet i hemmen.

1946

Frukostklubben med Sigge Fürst startar - det första underhållningsprogrammet i Sverige som sändes på morgonen. En stående rollfigur i programmet var "Kaffe-Petter", en trasdocka vars röst gjordes av buktalaren Curt Randelli.

1947

Provsändningar på FM görs över Stockholm.

Radiotjänst får formell rätt till egna nyhetssändningar.

1948

En televisionskommitté bildas inom Radiotjänst.

1950

LP-skivor (33.3 varv/min) och EP-skivor (45 varv/min) kommer till Sverige.

Radiotjänst börjar använda bärbara bandspelare när man gör reportage.

1951

Lennart Hylands populära underhållningsprogram Karusellen startar, vilket blir starten på radions guldålder. Det var i radion artisterna som sedan blev riktigt stora slog igenom. I programmet skulle "vanliga" människor leka och utföra uppdrag. Ett av de mest kända ögonblicken i Karusellens historia är när bandyspelaren Gösta "Snoddas" Nordgren framförde låten "Flottarkärlek" (senare med den berömda refrängen "Haderian hadera"). Låten blev en stor hit och Snoddas fick turnera i folkparkerna runt om i landet. Hylands program får hela familjen att tillsammans lyssna på radio.

1955

Radions P2 får premiär.

Regelbundna tv-sändningar startar över Stockholm och Göteborg. När sedan allt fler människor får tillgång till tv lyssnar folk mindre på radio på kvällarna.

1956

Radiotjänst sänder egna nyhetsprogram i P2.

Sveriges bilradio startar och blir snabbt en succé.

1957

1957 sändes den första julkalendern, eller adventskalender som det hette då.

"Barnens adventskalender" bestod av att Rolf Bergström från Barnredaktionen pratade om julfirande med ett gäng barn varje morgon. De sjöng julvisor och berättade vad de önskade sig av tomten. Själva papperskalendern fanns redan då men man klistrade bilder i stället för att öppna luckor. Med tiden frångick man pratet för att i stället bjuda på en spännande historia under de 24 avsnitten. Mest älskad av dem alla är troligen Teskedsgumman från 1967, som fortfarande önskas i repris då och då.

Radiotjänst byter namn till Sveriges Radio. Aktiekapitalet fördubblas och ägarintressena omfördelas. Nyttillkommen delägare är folkrörelserna som får 40 % av aktierna. Näringslivet får 20 %, och pressen som tidigare haft absolut aktiemajoritet får nu 40% av aktierna.

P2 sänds varje dag från klockan 17.00 och kan vid årets slut höras av en tredjedel av befolkningen. Sverige får reguljära TV-sändningar från Sveriges Radio-TV den 1 juli.

1958

Första spadtaget till nya radiohuset vid Gärdet i Stockholm tas av programledaren Sven Jerring och Erik Mattson, som var administrativ direktör och chef för byggnationen. Eftersom Sveriges radio har en viktig roll som nyhetsförmedlare i hela Sverige, samt sändningsledningens viktiga roll vid krissituationer, är Radiohuset ett civilt skyddsobjekt.

1959

Efter en idé av Tage Danielsson startade 1959 ett av Sveriges Radios mest kända program: Sommar i P1. Genom åren har Sommar många gånger väckt debatt genom kontroversiella åsikter eller musikval som inte fallit alla i smaken.

En halv miljon radioapparater, mest transistorapparater, säljs i Sverige.

1960

Talkshowen Hylands hörna har premiär och blir snabbt oerhört populärt. Årets efter flyttades programmet till tv och blev en av 1960-talets största TV-succéer.

1961

Melodiradion startar. En viktig anledning är att radiomonopolet hotats av piratsändarna Radio Syd och Radio Nord som sänt från fartyg till havs och som lockat många lyssnare. Melodiradion sänder lätt grammofonmusik på morgonen och på dagtid i P2, och i P1 efter de vanliga programmens slut. Melodiradion har också korta nyhetssändningar.

Radio Mosebacke, ett humorprogram med Hans Alfredson och Tage Danielsson som upphovsmän, har premiär.

Det nya Radiohuset på Gärdet i Stockholm är färdigbyggt.

1962

Luncheonet startar. Det sänds fortfarande klockan 12.30 varje dag.

De omtyckta programmen Svensktoppen och Smoke Rings (som spelade jazz från 20-, 30- och 40-talet) sänds för första gången.

Nattradion startar.

1963

Vi i femman har premiär.

Programmet är väldigt uppskattat redan från start och blir även ett tv-program 1970.

1964

P3 startar reguljära sändningar den 1 juli, efter två års sändningar på försök.

1965

Regionala sändningar införs i radion.

1966

Kanalerna profileras: P1 blev en kanal för talade program och information; P2 blev kanalen för skolprogram, regionala program och s. k. "seriös musik"; och P3 blev en kanal med "lätt musik" och nyheter.

1967

Aktierna omfördelas så att folkrörelserna får 60 procent av aktierna medan pressen och näringslivet får vardera 20 procent.

Sveriges Radios Symfoniorkester fick sitt nuvarande namn.

1968

Ring så spelar vi har premiär, där lyssnarna kan ringa in och önska

låtar de vill höra i radio. En av de kändaste programledarna var Hasse Tellemar som ledde programmet i nästan två decennier, fram till nyårsafton 1988. Minst lika känd blev också Kjäll Fröderberg som snabbt letade på de skivor som önskades. Numera sänds Ring så spelar vi på lördagsmorgnar i P4 och leds av Pernilla Månsson Colt och Christer Lundberg.

1969

Radion inrättar en finsk redaktion.

1970

Opp Amaryllis, ett populärt musikprogram, startar i P2.

1973

Försök med lokala sändningar genomförs.

1975

Sändningar på serbokroatiska, grekiska och turkiska införs.

1977

Starten av Sveriges Lokalradio AB med radiosändningar från 24 lokalradiostationer runt om i landet var ett epokskifte i Sveriges Radios historia. Plötsligt hördes röster som pratade lyssnarnas egen dialekt och som rapporterade om händelser i det egna området. Sändningarna började i P3 men gick 1987 över till det nystartade P4. Idag är P4, där de lokala sändningarna hörs, landets största radiokanal.

1979

Jerringpriset instiftas av sportredaktionen på Sveriges Radio. Priset är uppkallat efter radiopionjären Sven Jerring, som bland annat var berömd för sportsändningarna, och delas ut till en framgångsrik svensk idrottare för årets bästa svenska idrottsprestation. Det första året vann den alpine skidåkaren Ingemar Stenmark. Den som fått priset flest gånger är skidskytten Magdalena Forsberg som vunnit inte mindre än 4 gånger. Sedan år 2000 har priset delats ut under Svenska Idrottsgalan i januari.

Sveriges Radio omorganiseras och delas upp i ett moderbolag (Sveriges Radio) och fyra programproducerande dotterbolag: Sveriges Riksradio, Sveriges Lokalradio, Sveriges Utbildningsradio och Sveriges Television.

Berwaldhallen invigs, döpt efter tonsättaren Franz Berwald (1796-1868). Här kan du läsa mer om Berwaldshallens historia.

Försök med närradio inleds på 15 orter. Föreningar, kyrkor och politiska partier får möjlighet att sända radio.

1982

En direktsänd konsert överförs digitalt via satellit från USA till P2-lyssnarna.

1985

85 närradiostationer är i drift och över 1 000 föreningar sänder.

1986

Statsminister Olof Palme mördas. Därefter införs nyhetssändningar dygnet runt i radio.

1987

Lokalradion får en egen kanal, P4.

1993

Moderbolaget upplöses och Riksradiion och Lokalradion slås ihop. Det nya bolaget, Sveriges Radio, har 4 nationella och 26 lokala kanaler. Start för P4:s riksutbud och det nya, unga P3.

Radiomonopolet bryts varpå cirka 60 privata radiostationer startar. De tillåts att sända reklam för att finansiera verksamheten.

1994

En ny ägarform inrättas. Samtliga aktier ägs nu av en självständig stiftelse, Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, vars styrelse utses av regeringen.

1995

Trafik- och serviceredaktionen bildas.

Sveriges Radio börjar sända digitalt den 27 september 1995 i Stockholm över Nackasändaren. Det digitala sändningssystemet för radio, Digital Audio Broadcasting, förkortas DAB.

TT:s sista nyhetssändning i Sveriges Radio sänds den 31 december.

Sveriges Radio hörs och syns för första gången på internet. Det är P3

som förutom att sända Hassan och kultprogrammet Hemma hos ... bl. a. presenterar Trackslistan och P3:s mest spelade låtar.

1998

Den nya digitala finska kanalen P7 Sisuradio startar. (Numera Sveriges Radio Finska.)

1999

85 % av befolkningen nås av DAB-sändningar. Svenska Rallyt sänds över hela Sverige i DAB. Resultat och bilder presenteras i DAB:s text- och bildfönster.

Kommersiell radio sänder på försök i DAB.

2000

Sveriges Radio fyller 75 år.

Under OS i Sydney används DAB, WAP och internet för att ge största möjliga valfrihet och tillgänglighet för lyssnarna.

Under året startar P3, P2 Musik och P7 sändningar över Internet.

2001

Under hösten testar Sveriges Radio fem olika programkoncept i vardera en vecka. Sändningarna sker i digitalradion och på nätet. Ungdomskanalen P3 Star är ett av dessa och blir sedan ett program i det reguljära utbudet. (Kanalen lades dock ner 2019.)

2002

Nytt sändningstillstånd för 2002-2005.

Sveriges Radio startar de digitala försökskanalerna SR C, SR X och SR Klassiskt.

Sverigesradio.se utses till Sveriges bästa webbplats.

Sändningar på romani chib inleds.

SR:s lokala kanaler firar 25 år och Sameradion firar 50 år.

2003

De digitala försökskanalerna utökas med SR Sverige, och på webben enbart P3 Rockster, P3 Street och P3 Svea.

Sverigesradio.se får återigen pris som Sveriges bästa webbplats.

Musikpriset P3 Guld delas ut för första gången.

Sveriges Radio får sin första WAP-sajt.

Den första Östersjöfestivalen äger rum. Målet är att samla publiken kring klassisk musik i världsklass och samtidigt synliggöra Östersjöns miljö och det ledarskap som krävs för att skapa en hållbar framtid.

2004

Den digitala försökskanalen SR Minnen startar. Kanalen innehöll teaterföreställningar, uppläsningar, samhällsprogram och underhållning från Sveriges Radios arkiv.

Internt inleds framtidsprojektet "Sveriges Radio 2010" som tar sin utgångspunkt i publikens skiftande behov och en snabbt föränderlig medieomvärld.

2005

Sveriges Radio fyller 80 år och firar med välbesökta Sveriges Radiofestivaler på 4 orter i landet.

Alla lokala kanaler blir tillgängliga på internet och Radiosporten börjar sända flera parallella matchreferat av Elitserien i ishockey och Allsvenskan i fotboll på webben.

Poddradio lanseras och får stor uppmärksamhet.

Först ut som podd i maj blev Ekots Lördagsintervju, Spanarna och Salva i P3 (och under sommaren 2005 Sommar i P1)

(under 2006 tillkom bl.a. P3 Dokumentär och många fler)

I december startar Sveriges Radio sin första mobilsajt, mobil.sr.se, som satsar på sport och unga.

2006

"Nya P2" lanseras med nya program om klassisk musik, folkmusik och jazz.

En ny kanal startar i Malmö, Din gata, som präglas av den nya generationens musik och ett skänkt tonfall – långt mer än dialekten!

2007

Webbradion får sitt genombrott.

Det är premiär för två nya webbkanaler med julmusik dygnet runt:
SR Bjällerklang och SR Klassisk jul.

P5 Radio Stockholm slutar sända i april och P4 Radio Stockholm tar över den starkare frekvensen 103,3.

Den nya kanalen Metropol 93,8 börjar sända för unga, musikintresserade i Stockholm.

2008

Det är premiärår för den nationella musiktävlingen Svensktoppen nästa i P4.

Den nya webbkanalen med musik för barn, Radioapans knattekanal, startar i december.

Välgörenhetsevenemanget Musikhjälpen startar i samarbete med SVT och Radiohjälpen och sänds från Malmö.

2009

P3:s eget musikpris Guld-galan arrangeras för sjätte gången och fyller Scandinavium i Göteborg.

Mobilsajten får nytt namn och design, och utbudet av direktsända kanaler utökas till 22 stycken.

2010

Sveriges Radios sändningar på kort- och mellanvåg upphör.

Den nya sajten lanseras och byter samtidigt domännamn från sr.se till sverigesradio.se, för att bli tydligare i kommunikationen med lyssnarna.

Den ambitiösa valbevakningen ger högt förtroende hos publiken.

Begreppet "Journalistik 3.0" som syftar till att utveckla journalistiken i dialog med publiken lanseras.

2011

Public service har en starkare ställning hos allmänheten än någonsin.

Enligt Medicakademins förtroendebarmeter är Sveriges Radio det företag som befolkningen har det största förtroendet för. För tredje året i rad har Sveriges Radio också en daglig publik på cirka 3,8 miljoner lyssnare.

En renodlad nyhetskanal på webben, Alltid nyheter, startar på försök.

2012

Återigen är Sveriges Radio det företag i Sverige som befolkningen har det största förtroendet för, enligt Förtroendebarmetern.

Ekot fyller 75 år och Svensktoppen 50 år, medan evenemangen P3 Guld och Östersjöfestivalen firar 10-årsjubileum.

Satsningarna på grävande journalistik ger resultat. Ekots Bo Göran Bodin och Daniel Öhman får Stora Journalistpriset för sina reportage om Saudi-affären.

Under året startar en publicistisk satsning på ekonomijournalistik för att beskriva och analysera utvecklingen i spåren av finanskrisen.

På flera lokala kanaler startas Publiknätverk, där lyssnarna bidrar med kunskap och nyhetstips.

2013

Radiobranschen går över till att mäta lyssnarsiffror med PPM-systemet. Enligt detta har Sveriges Radio 5 miljoner dagliga lyssnare.

För tredje året i rad toppar Sveriges Radio Medieakademiens förtroendebarmeter

Satsningen på Journalistik 3.0 fortsätter och redaktionerna använder sociala medier i allt högre grad. Sveriges Radio blir första medie-företag att ta fram en sociala medier-handbok. Handboken publiceras på både svenska och engelska får stor spridning även externt.

P3:s långkörare Christer sänder sin sista säsong.

2014

Sveriges Radios Asienkorrespondent och mångåriga medarbetare Nils Horner blir skjuten till döds på en gata i Afghanistans huvudstad Kabul den 11 mars. "Det är en av de värsta dagarna i Sveriges Radios historia", säger vd Cilla Benkö. Nils Horner blev 51 år.

Politiken står i centrum för bevakningen detta "supervalår" med både EU-val och nationella val och ett osäkert politiskt läge in i det sista.

Sveriges Radio satsar på poddradio, d. v. s. program som görs direkt för poddlyssning utan att först sändas i FM-kanalerna.

Sveriges Radios konserthus Berwaldhallen startar Interplay, en konsertserie där klassisk musik och vetenskap möts.

SR International byter namn till Radio Sweden.

2015

Sveriges Radio firar 90-årsjubileum med en mängd sändningar och aktiviteter under året.

Nivette Dawod blir den första korrespondenttraineen i Nils Horners anda, en tjänst som Sveriges Radio inrättar för att utbilda fler kvalificerade utrikesmedarbetare för framtiden.

Den 13 januari börjar P1 sända dygnet runt, med Ekonyheter varje timme och program även på nätterna. Kanalen har fram till nu haft sändningsuppehåll 01.30-05.30.

2016

2016 var det nyhetsintensivaste året på väldigt, väldigt länge. Ett år med bl. a. terroristattacker i Bryssel, Nice och Berlin. Turkiet stod i centrum efter ett misslyckat kupp-försök. Det genomfördes ett presidentval i USA där fejkade nyheter blev ett begrepp och där bristen på ett starkt public service i USA blev extra tydlig. 2016 var också det år då briterarna röstade för Brexit och kampen om Aleppo i Syrien intensifierades liksom striderna kring Mosul i Irak. Vid samtliga dessa tillfällen har Sveriges Radio varit närvarande, på plats, sänt direkt och gett den svenska publiken de unika rösterna.

2016 var också ett stort sportår med fotbolls-EM i Frankrike samt Paralympics och OS i Rio, där Sveriges Radio var det enda svenska public service-företaget på plats. Radiosporten sände 220 timmar från OS och gav publiken alla de stora ögonblicken i direktsändning då de faktiskt inträffade.

Sveriges Radio lanserade bolagets första talkshow på arabiska samt dagliga nyhetspoddar på lätt svenska riktade till nyanlända.

2017

Under 2017 uppmärksammades P4:s 40-årsjubileum. Runt om på lokala kanaler ordnades evenemang och publika tillställningar, samtidigt som en nationell reklamkampanj för P4 lyfte fram den lokala kanalens roll. Filmen "Hela Sveriges Radio", som togs fram i samband med 40-årsjubileet, skildrade Sverige och vann för första gången i Sveriges Radios historia två guldägg.

2018

När Sverige spelade åttondelsfinal mot Schweiz i fotbolls-VM i Ryssland den 3 juli lyssnade drygt hälften av landets befolkning på P4 det dygnet. Det var första gången under VM som dygnsräckvidden översteg 50%.

Fr. o. m. den 1 augusti 2018 blev den kommersiella radion starkare genom nationella tillstånd. Mix Megapol, RixFM och NRJ sänder nu på tre nationella tillstånd.

2019

Den 1 januari infördes en ny finansieringsform som innebär att public service i Sverige numera finansieras genom en public service-avgift som tas in via skattsedeln. För Sveriges Radios del innebär det att det som mest kostar drygt 1,30 kronor per person och dag för att få ta del av Sveriges Radios samlade utbud.

Under sex värveckor genomfördes en husbilsturné till 100 platser över hela Sverige där tusentals personer svarade på frågor och diskuterade de förväntningar och önskemål de har på Sveriges Radio i framtiden.

Som ett steg i att anpassa Sveriges Radio till nya lyssnarbeteenden i en digital värld beslutades det under året att P3 ska utvecklas för att bjuda in fler. Kanalen ska från 2020 vara den självklara platsen för den som är intresserad av musikjournalistik och samhällsfrågor, oavsett ålder.

Sveriges Radios satsning på ökad bevakning av Stockholms län har fortsatt under året och den 8 november startade ett helt nytt morgonprogram från Södertälje i P4, med fokus på att bevaka framförallt Södertälje och Botkyrka med omnejd.

2019 var det 40 år sedan Sveriges Radios konserthus Berwaldhallen invigdes 1979. Firandet gav avtryck under hela året och kulminerade på själva födelsedagen i november med en stor jubileumskonsert med Sveriges Radios symfoniorkester, Radiokören och gäster.

P1-programmet På minuten fyllde 50 år den 30 mars 2019.

2020

Den 1 januari 2020 trädde ett nytt sändningstillstånd i kraft för Sveriges Radio. Tillståndet gäller till 1 januari 2026. Det var också det första året med företagets nya vision ”Fler röster och starkare berättelser för en ökad förståelse”.

2020 var ett år präglad av den globala covid-pandemin, vilket gjorde att Sveriges radio ställde om både i utbudet och i arbetssätt.

Några exempel på pandemianpassningar som Sveriges Radio gjorde var att sända mer direkt när efterfrågan på nyhetsuppdatering och information ökade. En nyhetsfördjupande podd startade om covid-viruset i samarbete mellan Ekot och Vetenskapsradion. För att stötta ett musikliv som helt stannade av under våren och erbjuda publiken livemusik satsade P3 Session på dagliga förmiddagskonserter med många framträdande svenska artister. Berwaldhallen.

Sveriges Radios Symfoniorkester erbjöd konserter och unika inspelningar.

Över 700 personer bildade en digital Valborgskör när P2 bjöd in lyssnarna att sjunga Otto Lindblads ”Längtan till landet” (”Vintern rasat ut”).

Närvaron runtom i landet var större än någonsin. Under 2020 sändes radio ifrån Sveriges alla kommuner, man öppnade också 30 nya ambule-

rande s. k. pop-up-redaktioner, utöver den fasta närvaron i 50 kommuner.

Sveriges Radio började sända på tigrinja, som talas i Eritrea, och en Klimatkorrespondent tillsattes.

2021

2021 blev ett intensivt sportår. Mästerskap som skjutits fram från 2020 skulle avgöras och publiken återvände till arenorna. För Radiosporten blev särskilt sommaren mycket intensiv och lyssnarintresset för sändningarna från OS i Japan och fotbolls-EM runt om i Europa bidrog starkt till att publiken sökte sig i rekordhög utsträckning till Sveriges Radio. Sändningsverksamheten kunde genomföras trots omfattande praktiska utmaningar till följd av restriktioner och säkerhetsåtgärder vid arrangemangen.

Gräns, en podd om hoten mot Sverige och de stora försvars- och säkerhetsfrågor var en av de poddar som lanserades under 2021.

Stora Journalistpriset tilldelades Randi Mossige-Norheim, Thomas Kanger och Magnus Arvidson i kategorin ”Årets berättare” för P1 Dokumentärs och Ekots dokumentärserie ”Vipeholmsanstalten”.

EBU tilldelade Sveriges Radio utmärkelsen Technology & Innovation Award för utvecklingen av den redaktörsstyrda algoritmen ”Nyhetsvärden”.

2022

I mars startade Sveriges Radio en daglig nyhetspodd på ryska om kriget i Ukraina. Innehållet byggde på Sveriges Radios samlade rapportering på svenska. Podden fanns tillgänglig för alla medier i hela Europa och kunde återpubliceras via ett öppet API.

I maj 2022 började Sveriges Radio göra nyheter på ukrainska för att människor som flytt kriget i Ukraina skulle få nyheter på sitt modersmål. Det var Radio Sweden, som gör nyheter på olika språk för nyanlända, som publicerade nyheterna på Sveriges Radios webbsida.

Sveriges Radio utsågs till Sveriges mest jämställda arbetsgivare i Jämställdhetsindex 2021, som sammanställs av Nyckeltalsinstitutet.

Radiohuset i Stockholm, skapat av arkitekterna Erik Ahnborg och Sune Lindström fyllde 60 år, vilket uppmärksammades på en rad olika sätt. Bl. a. med en publikkväll i Radiohuset med Gunnar Bolin som programledare.

Sveriges Radio startade ett unikt traineeprogram för journalistaspiranter med kompetens inom minoritetsspråk. En satsning för redaktionernas kompetensförsörjning, men också i stort för språkens och kulturernas framtid.

Det satsades extra på en fördjupande journalistik inom fem områden: säkerhetspolitik, vetenskap, klimat och miljö, ekonomi och humaniora.

2022 tilldelades Ginna Lindberg Lukas Bonniers Stora Journalistpris.

Hösten 2022 lanserades dramatsatsningen Vikingar där Sveriges Radio samarbetar med danska DR, norska NRK, isländska RÚV samt kanadensisk public service.

I januari 2022 startade Druid & Zimmerman show – en talkshow-inspirerad podd med David Druid och Katherine Zimmerman, som ger lyssnaren en chans att förstå politik och samtidigt bli underhållen.

I april 2022 firade Radio Romano 20-årsjubileum.

2023

Den 25:e januari gjorde Thomas Nordegren och Louise Epstein sin allra sista sändning tillsammans efter tolv år med Nordegren & Epstein i P1. Det blev show inför publik i Sveriges Radios konserthus Berwaldhallen, ett extra långt, extra-allt-avsnitt med massor av hemliga gäster, upptåg och Sveriges Radios Symfoniorkester med chefsdirigent Daniel Harding på scenen. Överskottet från biljettintäkterna gick till Radiohjälpén.

Johan Mathias Sommarström blir Sveriges Radios internationella korrespondent i en särskild satsning.

En ny podd med dagsaktuella ämnen startar under namnet Dagens Eko.

I oktober 2023 berättar Företagsledningen att Sveriges Radio kommer att inleda ett omställnings- och

besparingsprogram. Även om budgeten är i balans gör omfattande ekonomiska utmaningar att företaget måste agera för att säkra ekonomin de kommande åren.

Sami Abu Salem tilldelades priset i kategorin "Årets Röst" för sitt långa samarbete som gjort att vi kunnat höra en röst inifrån Gaza när nästan inga medier har kunnat vara på plats.

2024

Den 13 maj presenterade regeringens utredare Göran Hägglund public service-kommitténs slutbetänkande. Förslaget handlar om hur public service-uppdraget ska regleras 2026-2033.

KÄLLA: sr.se

Den 11 mars 2024 var det 10 år sedan Sveriges Radios korrespondent Nils Horner mördades i Kabul, Afghanistan. För att hedra hans minne uppmärksammade Sveriges Radio under 2024 utrikesjournalistikkens betydelse och arbete, som blivit farligare och svårare under det senaste decenniet.

Sommar i P1 blir exklusiv för appen Sveriges Radio Play. Poddversionen av "Sommar i P1" publiceras på Sveriges Radios egen app Sveriges Radio Play, vid sidan av sändningarna i P1.

P2 fick en ny ljudidentitet med radiojinglar komponerade av Benny Andersson.

Radiosportens sändningar från Sommar-OS i Paris drog storpublik. När Truls Möregård spelade bordtennisfinal följde över 1,3 miljoner lyssnare finalen i P4.

Stora Journalistpriset: Sveriges Radios Mellanösternkorrespondent Cecilia Uddén och medarbetare

Lära för kunskapen – inte för resultaten

Skolan är idag besatt av siffror. Meritvärden, betyg och rankningar styr hela utbildningskedjan. Elever jagar höga resultat för att komma in på rätt gymnasieprogram och sedan ännu högre för universitetet.

Men mitt i denna jakt pratar nästan ingen om det mest självklara: kunskap.

Skolans mål borde inte vara resultat-jakt, utan målet borde vara att skapa en ny generation som kan kombinera kunskap med ny teknik och med mer medmänsklighet.

Framtidens skola behöver handla om att leva hållbart, tänka kritiskt och agera självständigt i en digitalt styrd värld samt hålla fullt fokus på lärandet/kunskaper.

Inte bara fakta

Kunskap är inte bara fakta.

Det är ett verktyg som utvecklar hjärnans förmåga att dra slutsatser, tänka logiskt och strategiskt.

Neurovetenskaplig forskning visar tydligt att lärande förändrar hjärnan: matematik stärker hjässloben och pannloben, viktiga för resonemang, medan språk och musikträning förbättrar den vita substansen – hjärnans ”vägar” – och därmed den kognitiva flexibiliteten.

Lärande skapar nya nervbanor, stärker befintliga och gör oss bättre rustade att förstå och agera i världen.

Att lära är dessutom en av människans mest grundläggande drivkrafter, nästan lika basal som hunger och sömn.

Redan spädbarn tolkar röster, ansikten och språkets rytm.

Små barn leker för att förstå sin omgivning – en biologisk motor för logik, problemlösning och social utveckling. När vi upptäcker något nytt frigör hjärnan dopamin, en belöningssignal som gör lärande motiverande och lustfyllt.

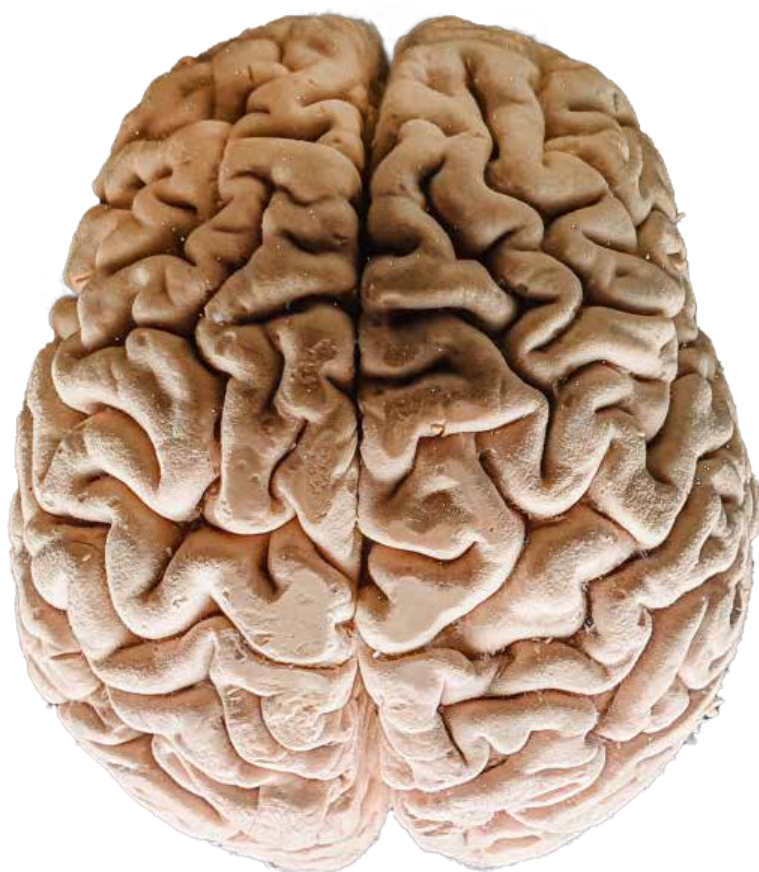
”Varför fortsätter vi prata resultat?” Utvecklingen visar samma sak: vi människor är varken de starkaste eller snabbaste men vi har överlevt och utvecklats tack vare hjärnans unika förmåga att lära.

Lärandet är alltså inte bara en väg till ett bra betyg eller ett högt meritvärde – det är vårt främsta verktyg för överlevnad och utveckling.

Vi behöver en skola där lärandet står i centrum. Om vi vill rusta unga för framtiden måste vi stå upp för att skolan ska vara kunskapsskapande. Att se utbildning som meritpoäng är att svika både eleverna och samhället.

Vi behöver en skola där lärandet står i centrum – inte resultatet på ett papper.

Vi borde inte prata om resultat, målet borde alltid vara kunskap.

Livstids fängelse

Livstids fängelse är ett straff i Sverige för de allvarligaste brotten, men det är inte ett bokstavligt livstidsstraff.

Efter minst 10 års avtjänad tid kan personen ansöka om att få straffet omvandlat till ett tids-bestämt straff, dock aldrig under 18 år. Straffet kan dömas ut för brott som mord, grovt spioneri och terroristbrott.

Vad är livstids fängelse?

Ej tidsbestämt: Livstids fängelse är ett tidsobestämt straff, vilket innebär att den dömda inte vet exakta längden på fängelsestraffet.

Strängaste straffet: Det är den svenska lagens strängaste straff.

Brott: Straffet döms ut för särskilt allvarliga brott; mord, grovt spioneri, grov mordbrand och grovt sabotage.

Omvandling till tidsbestämt straff

Ansökningsprocess: Efter minst 10 år i fängelset kan den livstidsdömda ansöka om att få straffet omvandlat till ett tidsbestämt straff.

Prövning: Beslutet om omvandling fattas av Örebro tingsrätt.

Minsta tid: Ett omvandlat livstidsstraff får aldrig understiga 18 år.

Övrigt att veta

Frivillig frigivning: Det finns en möjlighet att bli villkorligt frigiven, men det är inte standard.

Benådning: Som ett alternativ till omvandling eller villkorlig frigivning kan en person bli benådad av regeringen, alltså få ett mildare straff.

PAPPER OCH STYGN

Härnösands
kommun